

Κομμουνιστικό Πρόγραμμα / Κόμμα

Βασικά σημεία και παρουσίαση της Προγραμματικής Διακήρυξης του NAP για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Η αναγκαιότητα για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα αναβλύζει από όλες τις πτυχές της ταξικής πάλης. Η συζήτηση αυτή δεν μπορεί να γίνεται εν κενώ, χωρίς περιεχόμενο, αλλά οφείλει να τοποθετείται με βάθος και ουσία πάνω στα θεωρητικά, προγραμματικά και πολιτικά ζητήματα.

Παρουσιάζουμε παρακάτω βασικά σημεία της Προγραμματικής Διακήρυξης του NAP για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση ([ολόκληρη η Προγραμματική Διακήρυξη εδώ](#)), συμβολή στην αναγκαία επανεξόρμηση:

1. Η πηγή όλων των κοινωνικών δεινών που μαστίζουν την ανθρωπότητα σήμερα δεν είναι απλά κάποιες πολιτικές διαχείρισης, ο νεοφιλελευθερισμός, τα υπερεθνικά διευθυντήρια κ.λπ. αλλά **ο σύγχρονος ολοκληρωτικός καπιταλισμός**. Αυτός συνδυάζει τη χρήση των νέων τεχνολογιών και της επιστήμης με την επιστροφή σε μεθόδους βάρβαρης εκμετάλλευσης της εργαζόμενης ανθρωπότητας. Συγκροτείται με βάση την ηγεμονία των **πολυεθνικών πολυκλαδικών μονοπωλίων** (ΠΠΜ) που δεν γνωρίζουν σύνορα και φραγμούς. Τα ΠΠΜ, οι υπερεθνικοί οργανισμοί και καπιταλιστικές ολοκληρώσεις μαζί με τα εθνικά αστικά κράτη είναι οι σημερινοί δυνάστες των «εθνών των εργαζομένων». Οι εμπορευματοχρηματικές σχέσεις καθολικοποιούνται και εισχωρούν σε κάθε σφαίρα της ανθρώπινης ύπαρξης και δραστηριότητας. Παλιά και νέα κοινά αγαθά «περιφράσσονται» προς όφελος του κεφαλαίου ενώ το τελευταίο υποτάσσει όλο το «είναι» και το χρόνο των εργαζομένων, ακόμα και τον «ελεύθερο», διαμέσου της βιομηχανίας της μόδας και του life style. Η δημοκρατία και οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί αδειάζουν από κάθε περιεχόμενο καθώς το αστικό κράτος απεκδύεται τον υποτιθέμενο ουδέτερο χαρακτήρα του και

αναγορεύει ξεδιάντροπα το συμφέρον των επενδυτών σε «γενικό καλό». Το δόγμα του ΤΙΝΑ (Δεν Υπάρχει Εναλλακτική) καταλήγει στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό. Η σημερινή αστική ιδεολογία δεν υπερασπίζεται τον καπιταλισμό ως τον καλύτερο κόσμο αλλά ως τον μόνο δυνατό.

2. Η αντιδραστική ανασυγκρότηση του ελληνικού καπιταλισμού μετά το ξέσπασμα της κρίσης με τα μνημόνια και την επιτροπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης **αποτελεί επιλογή του ελληνικού κεφαλαίου και προωθείται από έναν αστικό κοινωνικό συνασπισμό** (πρωτίστως των ελληνικών και διεθνών ΠΠΜ) και ένα πλέγμα αστικών μηχανισμών εξουσίας που περιλαμβάνει το ελληνικό κράτος, την ΕΕ με τη διαρκή επιτροπεία της, άλλες ηγεμονικές καπιταλιστικές δυνάμεις (Γερμανία, ΗΠΑ, αλλά και Κίνα, Ρωσία), υπερεθνικούς μηχανισμούς όπως ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, ΠΟΕ και το αστικό πολιτικό σύστημα της χώρας (αστικά κόμματα, ΜΜΕ, εκκλησία κ.ά.). Σ' αυτές τις συνθήκες, η αντικαπιταλιστική αποδέσμευση από την ΕΕ προβάλλει πιο επίκαιρη από ποτέ.

3. Ο κομμουνισμός είναι το κοινωνικό-οικονομικό σύστημα που κατοχυρώνει τη συλλογική ιδιοκτησία του κοινωνικού πλούτου έναντι της ιδιωτικής ιδιοκτησίας, της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο και κάθε καταπίεσης. Εκτός από επαγγελία για το μέλλον είναι ο σκοπός, η ρυθμιστική αρχή που καθώς αναδύεται από το κίνημα, το προσανατολίζει σε αντίθεση με την χωρίς αρχές πολιτική, την αποσπασματική δράση και τους καθημερινούς συμβιβασμούς. Δεν είναι μία αυθαίρετη, βουλευσιαρχική ουτοπία, αντίθετα έχει βαθιές ρίζες σε τάσεις που ξεπηδούν από την «καρδιά του πιο άκαρδου κόσμου», στους υλικούς όρους και δυνατότητες που προκύπτουν από τον κοινωνικό πλούτο, δημιουργία των εργαζομένων της χειρωνακτικής και διανοητικής εργασίας.

4. Η Οκτωβριανή Επανάσταση αποτελεί έναν εμβληματικό φάρο, ένα ιστορικό βήμα ρήξης με τον καπιταλισμό που άνοιξε νέους ορίζοντες για το παγκόσμιο προλεταριάτο. Πραγματοποιήθηκε και στηρίχτηκε από τη βιομηχανική εργατική τάξη της Ρωσίας, ξεπέρασε επαναστατικά το αστικοδημοκρατικό πλαίσιο, οικοδόμησε για πρώτη φορά σε πανεθνικό πλαίσιο την εργατική εξουσία διαμέσου των σοβιέτ, κοινωνικοποίησε τα μέσα παραγωγής και πήρε ανολοκλήρωτα μέτρα κομμουνιστικού προσανατολισμού. Ωστόσο, αντιμετώπισε εξ αρχής σοβαρά εμπόδια, την οικονομική και κοινωνική καθυστέρηση της Ρωσίας, τα δεινά του εμφυλίου και την ιμπεριαλιστική περικύκλωση μετά την αποτυχία των επαναστάσεων σε Γερμανία, Ουγγαρία και Αυστρία. Παράλληλα με τις αντικειμενικές δυσκολίες, αρνητικό ρόλο έπαιξαν και τα κενά και οι απολυτότητες που αναπτύχθηκαν για τις σχέσεις μεταξύ κόμματος-τάξης και για τον ρόλο του ίδιου του κόμματος, που αντικειμενικά οδηγούσαν στην υποτίμηση του πολιτικού ρόλου της εργατικής τάξης. Το

αποτέλεσμα αυτών των αντικειμενικών και υποκειμενικών παραγόντων ήταν η υιοθέτηση της μονότονης εργασίας και του τείλορισμού στην αλυσίδα παραγωγής, η επέκταση των εμπορευματοχρηματικών σχέσεων, ο σφετερισμός της κρατικής ιδιοκτησίας από το αναδυόμενο στρώμα της διευθυντικής-κομματικής γραφειοκρατίας που αναδείχθηκε σε νέα κυρίαρχη τάξη, η αυξανόμενη κοινωνική ανισότητα, η ακύρωση των βημάτων που είχαν γίνει με την εξουσία των νέων θεσμών (σοβιέτ και εργοστασιακών επιτροπών) και τελικά η γιγάντωση του κράτους και η καταστολή του «εσωτερικού εχθρού» με διώξεις, ακόμα και εκτελέσεις μετά το 1936. **Η τελική κατάληξη** ήταν ένα ιστορικά πρωτότυπο, ιδιότυπο εκμεταλλευτικό καθεστώς με αστικά χαρακτηριστικά που ακύρωσε την πρώτη ιστορική απόπειρα του προλεταριάτου να ανατρέψει την αστική κυριαρχία και να επιβάλλει νέες κομμουνιστικές σχέσεις. Ανάλογη εξέλιξη είχαν και τα υπόλοιπα καθεστώτα του «υπαρκτού σοσιαλισμού» (Ανατ. Ευρώπη, Κίνα, Βιετνάμ κ.ά.) με τις ιδιομορφίες της κάθε χώρας.

5. Το εργατικό-κομμουνιστικό κίνημα έχει τις πολύτιμες παρακαταθήκες της Οκτωβριανής Επανάστασης, των άλλων προλεταριακών, αντιιμπεριαλιστικών, εθνικοαπελευθερωτικών επαναστάσεων και κινημάτων, **για να ξαναγίνει όμως πραγματική δύναμη απαιτείται η επαναθεμελίωσή του, η αναμέτρηση με το παρελθόν του και η έμπρακτη ανασυγκρότηση της εργατικής πολιτικής και της επαναστατικής τακτικής** απέναντι στην αστική πολιτική, τις κεϋνσιανές ή νεοφιλελεύθερες εκδοχές της και τα μείγματά τους. Το μίσος της αστικής τάξης, των ΜΜΕ, της ΕΕ για ό,τι θυμίζει Οκτώβρη, Σοβιετική Ένωση και κομμουνισμό τρεις δεκαετίες μετά την υποτιθέμενη κατάρρευσή τους δείχνει ποια είναι η πραγματική απειλή για την ιδιοκτησία και εξουσία της και ποια είναι η ελπίδα για τους εκμεταλλευόμενους.

6. Η στρατηγική απάντηση στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας, στην κρίση και στην αντιδραστική ανασυγκρότησή του είναι η επανάσταση, αρχή της πορείας προς την κομμουνιστική απελευθέρωση. Η επανάσταση στην Ελλάδα θα είναι αντικαπιταλιστική, εργατική με κομμουνιστικό περιεχόμενο. Θα συντρίψει το αστικό κράτος, θα εγκαθιδρύσει εργατική εξουσία-δημοκρατία, θα επιφέρει αποφασιστικά πλήγματα στις καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής και θα ενεργοποιήσει τη διαδικασία μετάβασης προς τον κομμουνισμό.

7. Το ζήτημα της πολιτικής εξουσίας είναι καθοριστικό. Η εξουσία θα είναι είτε αστική είτε εργατική και δεν κατακτάται κομμάτι-κομμάτι. Οι κοινοβουλευτικοί περίπατοι, τα ουτοπικά πειράματα «δυσδικής οικονομίας», «νησίδων», «παραγωγικής ανασυγκρότησης» και κυβερνητικής διαχείρισης εντός του καπιταλισμού και της ΕΕ **χωρίς επαναστατική τομή** στο επίπεδο της εξουσίας **δεν μπορούν να οδηγήσουν στη λύση**

των ζωτικών εργατικών-λαϊκών συμφερόντων και πολύ περισσότερο σε μια κοινωνία χειραφέτησης. Η εργατική εξουσία, «μισο-κράτος», δημοκρατία για την εργαζόμενη πλειοψηφία και όργανο καταπίεσης για τα υπολείμματα του αστικού κόσμου, θα ασκείται από τις πολιτικές μορφές που θα γεννήσει η ίδια η επανάσταση, όργανα αιρετά και ανακλητά σε συνέχεια της Παρισινής Κομμούνας, των σοβιέτ και των εργατικών συμβουλίων, της Λαϊκής Αυτοδιοίκησης και Δικαιοσύνης στην Ελεύθερη Ελλάδα κ.ά. Η εργατική εξουσία-δημοκρατία υπερβαίνει τον αστικό κοινοβουλευτισμό και κατοχυρώνει την πλήρη ελευθερία λόγου, άποψης, πληροφόρησης, κομματικής δράσης και θρησκευτικής πεποίθησης.

8. Η επανάσταση εισάγει σε μια μεταβατική περίοδο ριζικών μετασχηματισμών που ολοκληρώνονται στην ώριμη κομμουνιστική κοινωνία. Οι μετασχηματισμοί αυτοί στην εξέλιξή τους οδηγούν στην συλλογική ιδιοκτησία των «ελεύθερα συνεταιρισμένων παραγωγών» στα μέσα παραγωγής, στην κατάργηση της αγοραπωλησίας της εργατικής δύναμης και της εκμετάλλευσης, στην ανάδειξη του ελεύθερου χρόνου ως μέτρο του κοινωνικού πλούτου, στην κατάργηση των μηχανισμών της αγοράς και των εμπορευματοχρηματικών σχέσεων, σε μια αρμονική σχέση ανθρώπου-φύσης και σε έναν κοινωνικό πολιτισμό απελευθερωμένο από το χρήμα, τον ατομισμό, την αποξένωση, και διάκριση ή ανισοτιμία που σχετίζεται με την εθνότητα, το θρήσκευμα, το φύλο και το σεξουαλικό προσανατολισμό.

9. Οι κομμουνιστές, επειδή ακριβώς στοχεύουν πολύ πέρα από την σημερινή κοινωνία, **συμμετέχουν στην πάλη για την ικανοποίηση των ζωτικών λαϊκών αναγκών με λογική διαρκούς σύγκρουσης με τον καπιταλισμό** και τους «νόμους» του. **Η κομμουνιστική στρατηγική φωτίζει τον δρόμο της επαναστατικής τακτικής.** Η τελευταία στη σημερινή Ελλάδα επιδιώκει να αναχαιτίσει, να κλονίσει και να επιβάλει τελικά την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βίαιης αντεργατικής επίθεσης κεφαλαίου, ΕΕ και αστικού συνασπισμού εξουσίας. Θέτει τους αναγκαίους πολιτικούς στόχους που συγκροτούν το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης.

10. Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης αποτελεί τη «γέφυρα» ανάμεσα στις άμεσες ταξικές διεκδικήσεις και στο πρόγραμμα της επανάστασης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Υπερασπίζεται τη ζωή της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων. Στρέφεται ενάντια στη σημερινή σχέση μισθών-κερδών και υπερεκμετάλλευσης. Αντιτίθεται στους εθνικούς-διεθνικούς δεσμούς του κεφαλαίου και των ολοκληρώσεών του. Διεκδικεί την έξοδο από την ΕΕ και το NATO και τη διαγραφή του κρατικού χρέους. Στρέφεται ενάντια στο σύγχρονο κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό και στην αντιδραστική αναμόρφωση του

κράτους.

11. Προϋποθέσεις για την προώθηση της επαναστατικής τακτικής είναι η ενίσχυση όλων των πλευρών του επαναστατικού υποκειμένου:

- Η συγκρότηση των επαναστατικών κομμουνιστικών δυνάμεων.

- Η οικοδόμηση του αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Στο πολιτικό επίπεδο η οικοδόμηση αυτή υλοποιείται στη μορφή του πόλου της επαναστατικής αντικαπιταλιστικής αριστεράς (βήμα σε αυτή την κατεύθυνση είναι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ).

- Η ανάπτυξη του πολιτικού εργατικού κινήματος με θεμέλιο το ταξικά ανασυγκροτημένο συνδικαλιστικό κίνημα και ανάπτυξη των ανεξάρτητων οργάνων επιβολής της λαϊκής θέλησης.

12. Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα στο σύνολό του μπορεί να υλοποιηθεί μόνο από την εργατική εξουσία και την κυβέρνησή της μετά την επανάσταση. Δεν αποτελεί επομένως ένα ενδιάμεσο στάδιο, έχει όμως σχετική αυτοτέλεια, ωθεί τους λαϊκούς αγώνες έξω από τα όρια που θέτουν οι κυβερνήσεις κι οι εργοδότες και μπορεί να οδηγήσει σε νίκες και κατακτήσεις. Οι τελευταίες δεν μπορεί παρά να είναι ασταθείς και διαφιλονικούμενες κάτω από την αστική κυριαρχία και μόνο τα όργανα επιβολής της λαϊκής θέλησης (έμβρυα εργατικής εξουσίας) και τελικά η ίδια η εργατική εξουσία μπορεί να τις διασφαλίσει.

13. Η αντικαπιταλιστική επανάσταση και η μετάβαση στον κομμουνισμό ξεκινούν στο επίπεδο μιας χώρας ή μιας ομάδας χωρών, ολοκληρώνονται ωστόσο με μια διεθνοποιημένη βάση της επανάστασης και της πορείας προς τον κομμουνισμό, τέτοιας που θα κλονίζει και θα ανατρέπει τελικά το διεθνές σύστημα του κεφαλαίου.

14. Λέγεται (και στην Αριστερά) ότι η «παγκοσμιοποίηση» του κεφαλαίου ισοπεδώνει τα εθνικά κράτη τα οποία χρειάζεται να στηριχθούν από τους εργαζόμενους και τους λαούς ως τα τελευταία καταφύγια δικαιωμάτων και δημοκρατίας. Ωστόσο τα ΠΠΜ στηρίζονται, και οι υπερεθνικοί οργανισμοί δημιουργούνται, από τις αστικές τάξεις και τα εθνικά τους κράτη. Οι κομμουνιστές αντιμετωπίζουν την καπιταλιστική διεθνοποίηση, τα εθνικά κράτη και τους εθνικισμούς ως επικαλυπτόμενες πλευρές της ύπαρξης και δράσης του κεφαλαίου και τα αντιπαλεύουν ενιαία. **Το έμβλημά τους είναι: «Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε»**, μάχονται ενάντια στον εθνικισμό, τον ρατσισμό, την ξενοφοβία και τον εγκλεισμό των προσφύγων σε στρατόπεδα συγκέντρωσης βάσει των οδηγιών της ΕΕ.

15. Η απελευθέρωση της εργατικής τάξης θα είναι έργο της ίδιας στο βαθμό που ανυψώνεται σε τάξη «για τον εαυτό της» και απελευθερώνει το σύνολο της κοινωνίας. Η ύπαρξη της εργατικής τάξης είναι αντικειμενική στον ίδιο βαθμό με την ύπαρξη της αστικής, του αντίθετου πόλου της. Η ίδια η κοινωνική της θέση στον πυρήνα του καπιταλισμού (παραγωγή πλούτου, ιδιωτική ιδιοκτησία κι εκμετάλλευση) **την ανάγει σε καθοριστικό κοινωνικό υποκείμενο** της αντικαπιταλιστικής πάλης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Κανένα «πλήθος», κίνημα «ταυτότητας», «νέο υποκείμενο» ή άθροισμά τους δεν μπορούν να την αντικαταστήσουν. Η σχέση εργασίας και κεφαλαίου είναι σχέση αμοιβαίας εξάρτησης και ασυμφιλίωτης αντίθεσης γι αυτό και η εργατική τάξη διασχίζεται από τάσεις υποταγής στο κεφάλαιο και τάσεις χειραφέτησης απ' αυτό. Η «ιστορική αποστολή της» είναι δυνατότητα και ανάγκη, όχι φυσική νομοτέλεια.

16. Αν η θέση της εργατικής τάξης και οι κοινωνικές-οικονομικές της ανάγκες είναι η «βάση» για τον απελευθερωτικό της ρόλο, αυτή η βάση πρέπει να γονιμοποιηθεί με τη βαθιά κατανόηση της κοινωνίας, την ιστορική προοπτική, στρατηγική στόχευση και φιλοσοφική θεώρηση. Αυτά τα στοιχεία απαιτούν μόνιμη και ενοποιημένη θεωρητικά και στρατηγικά προλεταριακή πρωτοπορία, δηλαδή **ένα κομμουνιστικό κόμμα**. Τέτοιες πρωτοπορίες δεν κατασκευάζονται ούτε επινοούνται, γεννιούνται στην ιστορική κίνηση της τάξης, **δεν την υποκαθιστούν, δεν «κάνουν» την επανάσταση ούτε παίρνουν την εξουσία για λογαριασμό της** αλλά εκφράζουν με τον πιο προωθημένο τρόπο το επαναστατικό της δυναμικό.

17. Το κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης ως τέτοιο έχει **αφετηρία τον σύγχρονο μαρξισμό, έχει επαναστατική τακτική και στρατηγική, είναι εργατικό στην πολιτική του αλλά και στη σύνθεσή του**, κρατάει τις καλύτερες παραδόσεις των επαναστάσεων του παρελθόντος αναζητώντας την τομή με τις αιτίες που οδήγησαν στην ήττα και στο συμβιβασμό. Είναι κόμμα διεθνιστικό και ενσωματώνει στη λειτουργία του, στη στάση και δράση των μελών του τους απελευθερωτικούς του σκοπούς. Λειτουργεί με βάση την εργατική δημοκρατία και την ελεύθερη συζήτηση όπως και την ενότητα δράσης με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.

18. Ακόμα και τα πιο δυναμικά κινήματα και μαχητικές κινητοποιήσεις, χωρίς την αλληλεπίδραση με τις πρωτοπόρες αντικαπιταλιστικές και κομμουνιστικές δυνάμεις, θα αποτελούν μόνο διάττοντες αστέρες στο σκοτάδι. **Η μόνη δύναμη για να ξεπεραστούν οι ήττες της εργατικής τάξης και της αριστεράς έρχεται από το κομμουνιστικό μέλλον.**

Η επιστροφή στο μέλλον της επανάστασης και των πρωταγωνιστών της, αυτή η επαναφορά σε μια κομμουνιστική θεωρία του σύγχρονου επαναστατικού υποκειμένου, με κριτική αξιοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη των πιο γόνιμων μαρξιστικών παραδόσεων του 20ου αιώνα, μπορεί να αποτελέσει την αναγκαία και αισιόδοξη απάντηση σε όσους εκλαμβάνουν το παρελθόν και το αντιδραστικό παρόν ως μοιραίο μέλλον.

Στον αγώνα για το επιθυμητό μέλλον οι σύγχρονοι προλετάριοι δεν έχουν πλέον να χάσουν παρά μόνο τις ηλεκτρονικές τους αλυσίδες. Μπορούν όμως να κερδίσουν τον κόσμο ολόκληρο!

NAP για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση